

บทที่ 2

ขอเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้องคดีอาญา

ก่อนที่จะกล่าวถึงขอเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้องคดีอาญา สมควรทำความเข้าใจถึง ความหมายและรูปแบบของคำฟ้องตลอดจนวัตถุประสงค์ของคำฟ้องในคดีอาญาเสียก่อน จากนั้นจึงพิจารณาถึงขอเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้องโดยละเอียด กล่าวคือ

2.1 คำฟ้องในคดีอาญา

คำฟ้องในคดีอาญา เป็นคำกล่าวหาบุคคลต่อศาลว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดอาญา เพื่อขอให้ศาลไต่ทำการพิจารณาพิพากษาลงโทษหรือใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยแก่บุคคลนั้นตามกฎหมาย¹

คำฟ้องในคดีอาญานี้ ประเทศต่างๆได้กำหนดรูปแบบของคำฟ้องในคดีอาญาไว้แตกต่างกันไป เช่น คำฟ้องในคดีอาญาของประเทศอังกฤษได้แก่ indictment , criminal information และ coroner's inquest คำฟ้องในคดีอาญาของสหรัฐอเมริกา ได้แก่ indictment , information, และ complaint ส่วนคำฟ้องในคดีอาญาของประเทศเยอรมันมีชื่อนิกเดียวเรียกว่า Anklage .

2.2 วัตถุประสงค์ของคำฟ้องในคดีอาญา

ในการดำเนินคดีอาญาสมัยใหม่ ที่ยอมรับว่าจำเลยมีฐานะเป็นประชาชนแห่งคดี จำเลยในคดีอาญาจึงมีสิทธิต่างๆในการดำเนินคดีอยู่หลาย

---

¹โกเมน ภัทรากิรมย์, "กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา: วิธีพิจารณาชั้นศาล", พิมพ์ครั้งที่ 2, 2527, หน้า 1

ประการ¹ และสิทธิในการแก้ออกลาวหา (Recht auf Gehör) ก็เป็นสิทธิที่สำคัญประการหนึ่ง คำฟ้องในคดีอาญามีขึ้นเพื่อให้สิทธิแก่จำเลย ในการแก้ออกลาวหา เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดตามที่ไต่ถามการฟ้องร้อง คำฟ้องในคดีอาญาจะกำหนดที่แจ้งให้จำเลย ไต่ทราบถึงลักษณะของการกระทำที่เป็นความผิดตามที่ไต่ถามกล่าวหา เพื่อให้จำเลยมีโอกาสในการต่อสู้คดี ปกป้องจำเลยจากการถูกลงโทษหรือกล่าวหาซ้ำในการกระทำที่เป็นความผิดที่ไต่ถามการพิจารณาพิพากษาโดยชอบจากศาลแล้ว (Double jeopardy)² คำฟ้องในคดีอาญาจะแสดงถึงความมีหลักฐานเพียงพอที่จะกล่าวหาจำเลยได้ ทั้งยังแจ้งให้ศาลไต่ทราบถึงข้อเท็จจริงที่ไต่ถามการกล่าวหา รวมทั้งข้อกฎหมายที่สนับสนุนในการลงโทษ เป็นการขอเปิดการพิจารณาคดีของศาลในอันที่จะนำตัวจำเลยเข้าสู่การพิจารณาคดี คำฟ้องในคดีอาญาจึงนับได้ว่าเป็นเงื่อนไข

¹สิทธิในคดีอาญาของจำเลย อาจแยกเป็น

1. สิทธิอย่างรวมในคดีในทางอ้อม (passive Beteiligter)
เช่น สิทธิที่จะไม่ตอบคำถามที่เป็นผลร้ายแก่จำเลยเอง , สิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การโดยอิสระ เป็นต้น

2. สิทธิอย่างรวมในคดีในทางกระทำ (aktive Beteiligter)
เช่น สิทธิที่จะอยู่รวมควยในการพิจารณาคดี , สิทธิที่จะมีทนายความคอยให้การช่วยเหลือ รวมทั้งสิทธิที่จะให้การแก้ออกลาวหาควย

คณิต ฅ นคร , "ฐานะหน้าที่ของทนายความในคดีอาญา" ,
อัยการ ฉบับ 47 ปีที่ 4 (พฤศจิกายน 2524) : 55 - 56

² United States Code Annotated : Title 18

Federal Rules Of Criminal procedure , St Minn : West
Publishing Co , p 401 - 402.

ให้อำนาจในการดำเนินคดี¹ ที่สำคัญประการหนึ่ง โดยถือว่าจำเลยจะไม่
ได้รับการพิจารณาในคดีอาญาโดยที่ไม่มีการฟ้องร้อง²

2.3 ขอเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้องคดีอาญา

2.3.1 ขอเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้องโดยทั่วไป

โดยทั่วไปแล้วคำฟ้องในคดีอาญา จะคงแสดงถึงขอเท็จจริงอัน
เป็นองค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของความผิดที่กล่าวหาแก่จำเลย ซึ่งอาจ
รวมถึงศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาคดี บุคคลผู้ที่ถูกกล่าวหาจำเลยต่อศาล บุคคล
ที่ได้รับการกล่าวหาเป็นจำเลย ขอเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำทั้งหลายของ
จำเลยที่เป็นความผิดกฎหมาย เวลาสถานที่ในการกระทำความผิด ตลอดจน
บุคคลสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพียงพอที่จะแจ้งให้จำเลยได้
ทราบถึงความผิดที่ตนถูกกล่าวหา โดยในแต่ละประเทศโลกกำหนด
ขอเท็จจริงที่จะคงปรากฏในคำฟ้องคดีอาญาไว้แตกต่างกันออกไปบ้าง ทั้งนี้
อาจแยกพิจารณาเป็น

2.3.2 ขอเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้องคดีอาญาของประเทศอังกฤษ

คำฟ้องในคดีอาญาของประเทศอังกฤษ ได้แก่ indictment ,
criminal information และ coroner's inquest.

1) INDICTMENT.

ในการดำเนินคดีอาญาของอังกฤษ โดยทั่วไปจะกล่าวหา

¹ เจื่อนไซให้อำนาจในการดำเนินคดี หมายถึง เหตุการณ์ใดๆที่เมื่อ
เกิดขึ้น จะมีผลทำให้การดำเนินคดีทั้งหมดหรือบางส่วนสามารถดำเนินต่อไปได้
คณิต ณ นคร , "เจื่อนไซให้อำนาจในการดำเนินคดีกับทางปฏิบัติ
ของอัยการและศาล" , อัยการ ฉบับที่ 5 ปีที่ 1 (2521) : 42-47.

²U.S.C.A. T 18 , Op cit , p 402.

โดยคำฟ้องที่เรียกว่า indictment ซึ่งเป็นคำกล่าวหาที่เป็น
 ลายลักษณ์อักษรหรือโดยการพิมพ์ในคดีอาญา ทำในนามของพระราชินีกล่าว
 หมายบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือหลายคนว่าได้กระทำความผิดอาญา¹ โดย
 indictment จะเสนอต่อเจ้าหน้าที่ของศาลที่มีอำนาจ และเมื่อได้มีการ
 ลงลายมือชื่อโดยเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ก็จะมีผลเป็น indictment ที่
 สมบูรณ์²

ตาม Indictment Act 1915 , indictment จะแบ่ง
 ออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนเริ่มต้น , ส่วนฐานความผิด และ ส่วนรายละเอียด
 ของความผิด

1. ส่วนเริ่มต้น (the commencement).

ในส่วนเริ่มต้นนี้ จะระบุถึงศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาคดีและ
 ชื่อของจำเลยผู้ถูกกล่าวหา ตัวอย่างเช่น

¹ H.A. Palmer & Henry Palmer , "Haris's Criminal Law" , 12nd ed. London: Sweet & Maxwell Limited , 1960 p 403.

² ก่อนปี ค.ศ.1933 Bill of indictment จะต้องเสนอ
 ต่อคณะลูกขุนใหญ่ (Grand jury) จำนวน 12-23 คน ซึ่งคณะลูกขุนมีอำนาจ
 ที่จะสอบถามพยานหลักฐานต่างๆ เมื่อเห็นว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟ้องได้
 ก็จะมีการสลักหลังคำว่า True bill ลงที่ด้านหลังของ indictment
 และจะมีผลเป็นคำฟ้องที่สมบูรณ์ แต่ถ้าคณะลูกขุนใหญ่เห็นว่าพยานหลักฐานที่
 สนับสนุนคำกล่าวหาไม่เพียงพอ ก็จะมีการสลักหลังคำว่า No true bill ลง
 ที่ด้านหลังแทน ซึ่งมีผลทำให้ไม่มีการฟ้องผู้ที่ถูกอ้างว่ากระทำความผิดต่อศาล
 ต่อมาหลังปี ค.ศ.1933 วิธีการดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไป โดยใน
 ปัจจุบัน indictment จะเสนอต่อเจ้าหน้าที่ของศาลที่มีอำนาจแทน

J. Deniel Devlin , "Criminal Court and Procedure"

The Crown Court sitting at Exeter

The Queen v A.B.

charged as follows: ¹

2. ส่วนฐานความผิด (the statement of offence)

การบรรยายความผิดใน indictment ตามกฎหมายของอังกฤษ เมื่อมีความผิดมากกว่า 1 ความผิดขึ้นไป ในแต่ละความผิดจะต้องปรากฏอยู่ในย่อหน้าที่แยกออกจากกันโดยเรียกว่า "กระทงความผิด (count)" จะฟ้องรวมๆกันไปไม่ได้ และในแต่ละกระทงความผิดดังกล่าว จะต้องเริ่มต้นด้วยข้อความผิดทางอาญาที่ใดฟ้องซึ่งเรียกว่า " the statement of offence " โดยจะต้องกล่าวอย่างสั้นในภาษาที่ธรรมดา หลีกเลี่ยงเท่าที่จะเป็นไปได้ในการใช้ถ้อยคำทางเทคนิค และไม่จำเป็นต้องใส่องค์ประกอบของความผิดลงไป ² เช่น อาจใช้คำว่า murder , manslaughter

¹Celia Hampton , "Criminal Procedure and Evidence"
London : Sweet & Maxwell , 1973 p 113.

²By Rule 4 of INDICTMENT ACT 1915 , Sched I

(1) A description of the offence charged in an indictment , or where more than one offence is charged in an indictment , of each offence so charged , shall be set out in the indictment in a separate paragraph called a count.

(2) A count of an indictment shall commence with a statement of offence charged , called the statement of offence.

(3) The statement of offence shall describe the offence shortly in ordinary language , avoiding as far as possible the use of technical terms , and without necessarily stating all the essential elements of the offence , and if the offence charged is one created by statute , shall contain a reference to the section of the statute creating the offence.

ในกรณีที่เป็นการผิดกฎหมายที่พระราชบัญญัติ ต้องมีการอ้างถึงพระราชบัญญัติที่กำหนดว่าการกระทำดังกล่าว เป็นความผิดกบฏ เช่น theft, contrary to section 1 of the THEFT ACT 1978. หรือ robbery, contrary to section 8(1) of the THEFT ACT 1978. เป็นคน และในกรณีที่ ในมาตราหนึ่งๆได้บัญญัติการกระทำอันเป็นความผิดไว้มากกว่าหนึ่งข้อ ก็ควรที่จะระบุถึงไว้มากกว่า เช่น burglary, contrary to section 9 (1)(b) of the THEFT ACT 1978 .¹

Example :

A

STATEMENT OF OFFENCE

MURDER

.....
 .....

B

STATEMENT OF OFFENCE

Theft, contrary to section 1 of the
 THEFT ACT 1978.

.....
 .....

3. ส่วนรายละเอียดของความผิด (particular of offence)

เมื่อได้จาก statement of offence ก็จะเป็นส่วนรายละเอียดของความผิด ในส่วนนี้จะปรากฏชื่อของจำเลย การกระทำหรือกบฏอันเป็นความผิดต่อกฎหมาย เวลาและสถานที่ที่เกิดการกระทำผิด รวมทั้งรายละเอียดอย่างอื่นเกี่ยวกับการกระทำผิด โดยในส่วนรายละเอียดของความผิดนี้ จะต้องแสดงถึงข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความผิด เพียงพอที่จะแจ้งให้จำเลยได้ทราบถึงลักษณะของการกล่าวหาในการกระทำ

¹ Celia Hampton , Op cit , p 114-115.

ความคิด¹ แต่ในบางกรณีข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของ
ความคิด อาจไม่มีความจำเป็นของกล่าวถึง ถ้าการไม่กล่าวถึงข้อเท็จ
จริงดังกล่าวไม่ทำให้จำเลยได้รับความเสียหายหรือไม่เป็นการชักชวน
จำเลยในการต่อสู้คดี²

ตามคอมมอนลอว์แต่เดิม การกล่าวถึงข้อเท็จจริงในคำฟ้องจำเป็น
จะตองกล่าวโดยใช้ถ้อยคำในทางเทคนิคที่เรียกว่า " words of art "
โดยถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญในการฟ้องคดีอาญา เช่นในความคิดฐาน Larceny
จะตองกล่าวโดยใช้ถ้อยคำว่า ... feloniously did steal, take and
carry away. แต่ตาม Indictment Act 1915 ได้เปลี่ยนแปลงกำหนด
ให้ใช้ถ้อยคำที่ธรรมดา หลีกเลียงเท่าที่จะเป็นไปได้ที่จะไม่ใช้ถ้อยคำในทาง
เทคนิค ในส่วนรายละเอียดของความคิดนี้ จำเป็นจะตองกล่าวอย่าง
สั้น เช่น ในความคิดฐาน murder อาจกล่าวแต่เพียงว่า ... A.B. on the
first day of July 1951, in the country of Cambridge murdered
Y.Z.³ ก็ถือว่าเพียงพอ และการกล่าวถึงรายละเอียดของความคิด

¹By Indictment Rules 1971, rule 5(1)

Every indictment shall contain ... such particulars as may be necessary for giving reasonable information as to the nature of the charge.

²By Indictment Rules 1971, rule 6(b)

The particulars shall disclose the essential element of the offence provided that an essential element need not be disclosed if the accused person is not prejudiced or embarrassed in his defence by the failure to disclose it.

³J.W.Cecil Turner , " Kenny's Outline Of Criminal Law " , 18th ed. Cambridge University Press , 1962 p 578.

จะกล่าวเท่าที่กฎหมายหรือพระราชบัญญัติกำหนดให้กล่าวเท่านั้น ไม่มี
ความจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงข้อเท็จจริงที่เป็นรายละเอียดคนนอกเหนือไปจาก
นี้¹

ในส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวจำเลย (Party Indicted)
เพียงแต่กล่าวถึงข้อเท็จจริงในลักษณะเพียงพอเท่าที่จะบ่งชี้ตัวจำเลยก็พอ ไม่
มีความจำเป็นที่จะต้องแสดงถึงชื่อที่แท้จริงของจำเลย ที่อยู่อาศัย ลักษณะท่าทาง
ปริญา หรืออาชีพการงานของจำเลย² ในกรณีไม่ทราบชื่อของจำเลย

¹By rule 4, INDICTMENT ACT 1915 Sched I

(4) After the statement of offence, particulars of such offence shall be set out in ordinary language, in which the use of technical terms shall not be necessary:

Provided that where any rule of law or any statute limits the particulars of an offence which are required to be given then those so required.

²By rule 7 of INDICTMENT ACT 1915 Sched I

The description or designation in an indictment of the accused person, or any other person to whom reference is made therein, shall be such as is reasonably sufficient to identify him, without necessarily stating his correct name, or his abode, style, degree, or occupation; and if, owing to the name of the person not being known, or for any other reason, it is impracticable to give such a description or designation, such a description or designation shall be given as is reasonably practicable in the circumstances, or such person may be described as 'a person unknown'.

See T.R. Fitwalter Bulter & Morton Garsia, "Archbold Pleading Evidence & Practice in Criminal Cases", London : Sweet & Maxwell Limited , 1959 p 45 , 48.

หรือจำเลยปฏิเสธที่จะเบิกเนย อาจใช้คำว่า a person unknown.

ในส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวผู้เสียหาย (party injured) โดยทั่วไปไม่มีความจำเป็นที่จะกล่าวถึงรายละเอียดหรือแสดงถึงบุคคลผู้ตกเป็นผู้เสียหาย เช่นในความผิดฐานฉ้อโกง ไม่มีความจำเป็นที่จะแสดงถึงบุคคลผู้ถูกลักลอบกัก 1 เว้นแต่ในความผิดที่ผู้เสียหายเป็นสาระสำคัญของความผิด เช่น ในความผิดต่อบุคคล offence against person ผู้เสียหายจะต้องถูกกล่าวถึงด้วย 2 และในกรณีที่ไม่อาจจะระบุชื่อผู้เสียหายได้ เช่นในคดีฆาตกรรมที่พบศพโดยไม่ทราบว่าใคร อาจใช้คำว่า a person was unknown ได้เช่นกัน

ในส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเวลาในการกระทำความผิด วันเดือนปีที่เกิดการกระทำความผิดจะต้องกล่าวไว้ใน indictment แต่ไม่มีความจำเป็นที่จะระบุถึงเวลาที่ถูกต้องแน่นอน เว้นเสียแต่เวลาที่ถูกต้องแน่นอนนั้นเป็นสาระสำคัญของความผิด เพราะความแตกต่างกันในเรื่องเวลากระทำความผิดตามที่ระบุในคำฟ้องและคำที่พิจารณาได้ไม่ถือว่าเป็นสาระสำคัญ 4 ในบางความผิดมีความจำเป็นที่จะกล่าวถึงเวลา เป็นกลางวันกลางคืนด้วย เช่นในความผิดฐาน burglary ซึ่งเป็นความผิดฐานจกแะคักชองยง เขา เขาไปในเคหสถานในเวลากลางคืนโดยมีเจตนาประกอบอาชญากรรม จะต้องระบุถึงเวลาที่กระทำความผิดว่าใครกระทำในเวลากลางคืนด้วย สำหรับกรณีที่ไม่ทราบ

¹ คดี R v Johnstone (1950) All E.R 830

See J.W.Cecil Turner , Op cit , p 581.

² See Celia Hampton , Op cit , p 117.

³ R v Holland 5 TR 607

R v Aylett 1 TR 63,69

See T.R.Fitzwalter , Op cit , p 50.

⁴ Ibid.

วันที่เวลาที่เกิดการกระทำผิดที่แน่นอน อาจระบุโดยใช้คำว่า ...on
a day unknown between stated dates, not merely as between
those dates. ¹

ในส่วนข้อเท็จจริง เกี่ยวกับสถานที่เกิดการกระทำผิด
เพียงแต่ระบุถึง เมือง (county) ที่ความผิดได้เกิดขึ้นก็พอ แต่สำหรับ
ความผิดบางความผิดที่สถานที่กระทำผิดไม่ใช่สาระสำคัญของความผิด
เช่น ความผิดฐานสมรสกันระหว่างญาติ (incest) แม้จะระบุสถานที่
เกิดเหตุว่า...ในเมืองSussex หรือที่อื่นๆ ก็ถือว่าใช้ได้ ²

ในส่วนข้อเท็จจริง เกี่ยวกับเจตนา ในความผิดที่เจตนาโดย
เฉพาะเจาะจงหรือเจตนาพิเศษ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่ง ใน
indictment จะต้องกล่าวถึง เจตนาดังกล่าวจึงจะถือว่าเป็นคำฟ้องที่
สมบูรณ์ เช่น ในความผิดฐาน Wounding ตามมาตรา 18 ของ the Offence
against the Person Act 1861 ต้องกล่าววว่า ..... A.B., on the
-----in----- Street,-----, wounded C.D., with intent to
do him grievous bodily harm.³ หรือในความผิดฐานรับของโจรจะระบุว่า
A.B., on the ----- in the ----- public house ,-----
received a watch, the property of C.D., knowing or believing
the same to have been stolen. ⁴

ในส่วนข้อเท็จจริง เกี่ยวกับทรัพย์สิน สิ่งของ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน
โดยทั่วไปไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึง เว้นแต่ในความผิดที่ทรัพย์สิน สิ่ง
ของหรือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความผิดเช่นในความ

¹Ibid.

²Ibid.

³Celia hampton, Opcit , p 121.

⁴Ibid.

ผิดที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน จำเป็นต้องกล่าวถึงควย¹ และเมื่อจำเป็นจะตองกล่าวถึงทรัพย์สินในคำฟ้อง จะตองกล่าวควยโดยคำที่ธรรมดาพอที่จะเข้าใจถึงทรัพย์สินที่ไคอง โดยไม่มีความจำเป็นตองกล่าวถึงราคาหรือบุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าว เว้นเสียแต่ว่าในความผิดที่จำเป็นจะตองกล่าวถึง² เช่น ในความผิดฐานลักทรัพย์สิน ตองกล่าวว่ ... A.B., on the----- at -----stole a watch, property of C.D.³

2) CRIMINAL INFORMATION.

นอกจากคำฟ้องคดีอาญาที่เรียกว่า indictment แล้ว criminal information ก็เป็นคำฟ้องในคดีอาญาอีกชนิดหนึ่ง เท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันคือ⁴ information ex officio ซึ่งเป็นคำกล่าวหาที่เป็นลายลักษณ์อักษรในความ

¹Ibid, p 117.

²By rule 6 INDICTMENT ACT 1915 , Sched I

(1) The description of property in a count in an indictment shall be in ordinary language and such as to indicate with reasonable clearness the property referred to, and if the property is so described it shall not be necessary (except when required for the purpose of describing an offence depending on any special ownership of property or special value of property) to name the person to whom the property belongs or the value of the property.

T.R.Fitwalter Bulter, Op cit, p 46.

³Celia Hampton, Op cit, p 118.

⁴ก่อนปี ค.ศ.1938 มี Criminal Information อีกชนิดหนึ่ง เรียกว่า " Criminal Information By Master of Crown Office " ต่อมาหลังปี ค.ศ.1938 คำฟ้องชนิดดังกล่าวไคถูกยกเลิกไปตามมาตรา 12 ของ The Administration of Justice Act 1938.

See J.Daniel Devlin, Op cit, p 135.

ผิดชั้น misdemeanours ซึ่งทำในนามของพระราชินี เสนอโดย Attorney General ต่อศาล Queen'S Bench Division.¹

ความผิดที่ฟ้องโดยวิธีนี้ ส่วนมากเป็นความผิดเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยภายในประเทศแต่ไม่ถึงกบฏ เช่น จราจร ภูมิมินพระบรมเชษานุภาพของกษัตริย์หรือพระราชินี การหมิ่นประมาทผู้พิพากษาการละเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นต้น²

รูปแบบของ criminal information ดังกล่าวจะตกอยู่ภายใต้ Indictment Act 1915 ซึ่งมีลักษณะต่างหากเกี่ยวกับ indictment จะแตกต่างกันแต่เพียงส่วนเริ่มต้นของคำฟ้อง เท่านั้น³

อย่างไรก็ดี การกล่าวหาโดยวิธี criminal information ในปัจจุบันหาได้ยาก ครั้งสุดท้ายมีเมื่อปี ค.ศ. 1910 ในคดี R v Mylius ซึ่ง เป็นคดีหมิ่นพระบรมเชษานุภาพของกษัตริย์⁴

3) CORONER'S INQUEST.

คำฟ้องในคดีอาญาของอังกฤษอีกชนิดหนึ่งคือ coroner's inquest ซึ่ง เป็นกรณีที่มีผู้มาแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ที่เรียกว่า coroner ว่ามีบุคคลหนึ่ง บุคคลใดถึงแก่ความตายภายในเขตอำนาจของเขา โดยมีเหตุอันควรสงสัยในเรื่องของการตายว่าเป็นการตายที่ผิดธรรมชาติ ตายโดยการวางยาพิษ ตายโดยปราศจากสาเหตุที่แน่ชัด หรือตายโดยมีเหตุอันควรสงสัยอย่างอื่น

¹ H.A. Palmer & Henry Palmer, Op cit, p 425.

² Ibid.

³ Rule 1 Indictment Rules, May 23, 1916

Ibid, p 426. ดู ตัวอย่างในภาคผนวก

⁴ J. Daniel Devlin, Op cit, p 135.

coroner จะแต่งตั้งลูกขุนจำนวนไม่น้อยกว่า 7 คนและไม่เกิน 11 คนโดยจะออกหมายเรียกเพื่อเฝ้าศพการไต่สวนเกี่ยวกับการตายของบุคคลดังกล่าว โดยก่อนที่จะมีการไต่สวนครั้งแรกหรือในเวลาทำการไต่สวนครั้งแรก coroner จะต้องตรวจศพของผู้ตาย และถ้า coroner หรือลูกขุนจำนวนข้างมากกำหนด คณะลูกขุนอาจจำเป็นต้องตรวจศพดังกล่าวด้วย¹

ในการไต่สวนจะมีการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการตาย และหลังจากรับฟังพยานหลักฐานทั้งหมดแล้ว คณะลูกขุนก็จะทำการตัดสินในข้อเท็จจริง verdict โดยจะลงมติว่าผู้ตายเป็นใคร การตายเกิดขึ้นได้อย่างไร เกิดขึ้นที่ไหน เวลาใด และถ้าเห็นว่าความตายเกิดจากการกระทำความผิดฐาน murder หรือ manslaughter ของระบุดังบุคคลที่ลูกขุนเห็นว่า เป็นผู้กระทำความผิดด้วย²

coroner's inquest จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนกล่าวคือ ส่วนเริ่มตน (caption) ซึ่งจะระบุถึงวัน เวลาและสถานที่ที่ทำการไต่สวน , ส่วนคำตัดสินในข้อเท็จจริงของลูกขุน (verdict) จะระบุถึงการค้นพบลักษณะของผู้ตาย วัน เวลา และสถานที่รวมทั้งสาเหตุที่น่าจะเป็นไปไต่ของการตาย

¹By Act of 1926, section 4(1)

A view of the body by the coroner has always been a condition precedent to the holding of an inquest and if it is omitted the inquest is wholly void.

H.A. Palmer & Henry palmer, Op cit, p 427.

และ กู จักรปาณีศรีสวัสดิ์ , " แง่กฎหมายไทยและเทศ(การไต่สวนและห้องคดีอาญาในอังกฤษและสยาม) ", พระนคร : โรงพิมพ์สยามบรรณกิจ 2475 , หน้า 120.

²Ibid, p 428.

และส่วนสุดท้าย (attestation) จะประกอบควายลายมือชื่อของ coroner และลูกขุนที่ลงมติ¹

แต่อย่างไรก็ดี การกล่าวหาในคดีอาญาโดยวิธีการ coroner's inquest ในปัจจุบันมีความสำคัญน้อยมากในการดำเนินวิธีพิจารณาความอาญาของอังกฤษ²

กล่าวโดยสรุป การกล่าวหาในคดีอาญาของอังกฤษ โดยทั่วไป จะกล่าวหาโดยคำฟ้องคดีอาญาที่เรียกว่า indictment เป็นหลัก การกล่าวหาโดย criminal information, coroner's inquest มีอยู่เป็นส่วนน้อย ในคำฟ้องที่เรียกว่า indictment นี้จะปรากฏถึงศาลที่ทำการพิจารณาบุคคลที่ถูกกล่าวหาเป็นจำเลย ฐานความผิดที่แยกเป็นกระทงความผิด โดยในแต่ละกระทงความผิดจะปรากฏถึงขอเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของความผิด ซึ่งจะกล่าวในลักษณะที่สั้นเท่าที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงขอเท็จจริงอันเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำความผิด เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับตัวจำเลยหรือผู้เสียหาย ทรัพย์สินหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่ในความผิดนั้นๆ จำเป็นที่จะต้องกล่าวถึง

2.3.3 ขอเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้องคดีอาญาของสหรัฐอเมริกา

คำฟ้องในคดีอาญาของสหรัฐอเมริกาได้รับอิทธิพลจากแนวความคิดของประเทศอังกฤษเป็นอย่างมาก ซึ่งรวมทั้งความเคร่งครัดในเรื่องคำคู่ความในคดีอาญา (criminal pleading) ด้วย แต่อย่างไรก็ดีคำฟ้องในคดีอาญาของสหรัฐอเมริกาได้รับการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทางเสรีนิยมเพิ่มมากขึ้น³

¹ Celia Hampton, Op cit, p 37.

² Roger Arguile, "Arguile Criminal Procedure", London : Butterworths , 1969 , p 125.

³ คดี U.S. v Achter C.C.A.N.Y. 1944, F2d 49.
U.S.C.A. T18 , Op cit, p 395.

คำฟ้องในคดีอาญาของสหรัฐอเมริกา อาจแยกพิจารณาเป็น indictment, information และ complaint.

1) INDICTMENT.

ความกฎหมายของสหรัฐอเมริกา indictment เป็นคำกล่าวหาที่เป็นลายลักษณ์อักษร กล่าวหาบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือหลายคนว่ากระทำความผิดอาญา ซึ่งถูกเสนอตามกระบวนการของกฎหมายโดยคณะลูกขุนใหญ่ (grand jury)¹ โดยทั่วไปในความผิดอาญาที่ร้ายแรงจะต้องได้รับการกล่าวหาโดยคำฟ้องอาญาที่เรียกว่า indictment.²

เนื้อหาของ indictment ตาม U.S.C.A. T18 ใ้กว้างหลักทั่วไปว่า indictment จะต้องแสดงถึงข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งประกอบเป็นความผิดที่กล่าวหา ซึ่งจะกล่าวโดยไขถ้อยคำที่เรียบง่าย รวบรวมและชัดเจน มีการลงลายมือชื่อโดยอัยการของรัฐ ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใส่รูปแบบของส่วนเริ่มตน (commencement) รูปแบบของข้อสรุป (formal conclusion) หรือสาระอื่นที่ไม่จำเป็นลงไป การกล่าวหาใน indictment จะต้องกล่าวหา

¹ Ibid.

² ตาม The Fifth Amendment of the Constitution of the United States : " No person shall be held to answer for a capital, or otherwise infamous crime, unless on a presentment or indictment of a Grand Jury..."

See Moris D. Forkosch, " Constitutional Law ", 2nd ed. New York : The Foundation Press Inc , 1969 p 434.

และตาม Rule 7 U.S.C.A. T18

"(a) Use of indictment or information. An offense which may be punished by death shall be prosecuted by indictment. An offense which may be punished by imprisonment for a term exceeding one year or at hard labor shall be prosecuted by indictment or, if indictment is waived, it may be prosecuted by information. ...."

See U.S.C.A. T18 , Op cit , p 387.

โดยแยกเป็นกระทงความผิด และในแต่ละกระทงความผิดอาจมีการอ้างอิงถึงกันได้ ใน indictment ควรจะไ้มีการอ้างถึงรัฐบัญญัติ กฎ ระเบียบหรือข้อบังคับของกฎหมายที่อ้างว่าจำเลยกระทำความผิดลงไปด้วย ¹

ขอเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้องที่เรียกว่า indictment นี้ อาจมีความแตกต่างกันไปบ้างในแต่ละรัฐ แต่อย่างไรก็ดีโดยหน้าที่และวัตถุประสงค์ของ indictment แล้วจะต้องเพียงพอที่จะแจ้งให้จำเลยโคทราบถึงความผิดที่ถูกกล่าวหา เพียงพอที่จะเตรียมการในการต่อสู้คดีและสามารถปกป้องจำเลยจากการถูกกล่าวหาหรือถูกลงโทษซ้ำในความผิดที่ไ้รับการพิจารณาพิพากษาโดยชอบจากศาลแล้ว ²

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างคำฟ้องในคดีอาญาของรัฐ New York ซึ่งไ้กำหนดรูปแบบ และเนื้อหาของ indictment ว่า

An indictment must contain :

¹Rule 7 U.S.C.A. T18

(C) Nature and Contents.

(1) In General. The indictment or the information shall be a plain, concise and definite written statement of the essential facts constituting the offense charged. It shall be signed by the attorney for the government. It need not contain a formal commencement, a formal conclusion or any other matter not necessary to such statement. Allegations made in one count may be incorporated by reference in another count. It may be alleged in a single count that the means by which the defendant committed the offense are unknown or that he committed it by one or more specified means. The indictment or information shall state for each count the official or customary citation of the statute, rule, regulation or other provision of law which the defendant is alleged therein to have violated.

²U.S.C.A. T18, Op cit, p 446.

(1) The name of the superior court in which it is filed ; and

(2) The title of the action ; and

(3) A separate accusation or count addressed to each offense charged, if there be more than one ; and

(4) A statement in each count that the grand jury accuses the defendant or defendants of a designated offense; and

(5) A statement in each count that the offense charged therein was committed in a designated county; and

(6) A statement in each count that the offense charged therein was committed on, or on about, a designated date, or during a designated period of time; and

(7) A plain and concise factual statement in each count which, without allegations of an evidentiary nature, asserts facts supporting every element of the offense charged and the defendant's or defendants' commission thereof with sufficient precision to clearly apprise the defendant or defendants of the conduct which is the subject of the accusation ; and

(8) The signature of the foreman or acting foreman of the grand jury ; and

(9) The signature of the district attorney. ¹

จะเห็นได้ว่า การกล่าวอ้างถึงข้อเท็จจริงใน indictment ของ
รัฐ New York นอกจากจะต้องกล่าวถึงศาลที่มีอำนาจในการพิจารณา ชื่อของความ
ผิดที่กล่าวหา ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับ เวลาและสถานที่ที่เกิดการกระทำผิดแล้ว ส่วน

¹ ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของรัฐ New York มาตรา
200.50

See Hon Eugene R Canudo, "Criminal Law Of New York, (penal law, criminal procedure law, & constitutional rights)", New York : Gould Publishing , 1973 , p 154-155.

ที่เป็นสาระสำคัญก็คือ ต้องมีการยืนยันถึงข้อเท็จจริงที่สนับสนุนทุกๆองค์ประกอบ ความผิดที่ไคฟอง รวมทั้งต้องมีการยืนยันถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำทั้งหลายของจำเลย ในลักษณะที่เพียงพอที่จะแจ้งให้จำเลยได้ทราบถึงความประพฤติที่เป็น เรื่องสำคัญตามที่ไคกล่าวหา¹

การกล่าวอ้างถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยในคำฟ้อง มีลักษณะทำนองเดียวกับของประเทศอังกฤษ คือไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดเกี่ยวกับจำเลย เช่นกล่าวแต่เพียงว่า State Of Main v Moe torbert Jr ก็ถือว่าเป็นการเพียงพอ² การกล่าวถึงชื่อของจำเลยนี้ไม่จำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงชื่อที่แท้จริงของจำเลยเสมอไป การกล่าวหาโดยใช้ชื่อปลอมของจำเลยในกรณีที่จำเลยมีหลายชื่อ หรือกรณีที่มีการสะกดชื่อของจำเลยผิดไปจากความเป็นจริง ก็ไม่ถือว่าเป็นข้อบกพร่องของ indictment เพราะถือว่า indictment เป็นคำกล่าวหาต่อบุคคลในคดีอาญามีใช้กล่าวหาต่อชื่อบุคคล³

ในส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เสียหายหรือบุคคลที่สาม โดยทั่วไปมีความจำเป็นบ่อยครั้งที่ในคำฟ้องจะต้องระบุถึงชื่อของบุคคลที่ได้รับความเสียหาย เช่นในความผิดก่อชีวิตร่างกาย ในบางรัฐของสหรัฐอเมริกาได้กำหนดโดยเคร่งครัดว่าชื่อของผู้เสียหายจะต้องระบุไว้โดยชัดเจน แต่อย่างไรก็ดีในรัฐส่วนมากของสหรัฐอเมริกาก็ไม่ไดกำหนดว่าจะต้องมีการระบุถึงชื่อผู้เสียหายเสมอไป และใน

¹ ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ของรัฐ New York มาตรา 200.50 (7)

² John N Ferdico, "Criminal Procedure For The Law enforcement Officer", St Paul Minn : West Publishing & Co, 1979 , p 342.

³ คดี U.S. v Fawcett, C.C.A.N.Y. 1940, 115 F2d 764. U.S.C.A. T18 , Op cit , p 434.

กรณีที่ไม่ทราบว่าผู้เสียหายเป็นใคร อาจารย์ว่า victim is unknown¹ ส่วนชื่อของบุคคลที่สาม ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องของสำคัญในการกระทำความผิด ก็มีความจำเป็นที่จะต้องระบุถึง เว้นแต่ตามรัฐบัญญัติจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น² แต่ถ้าชื่อของบุคคลที่สามไม่ใช่องค์ประกอบที่สำคัญของความผิดก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงก็ได้³

ในส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานที่กระทำความผิด โดยทั่วไปแล้ว indictment จะกล่าวถึงสถานที่ที่เกิดการกระทำผิดว่าเกิดในเมือง (county) ของรัฐหรือมลรัฐใด เช่นอาจารย์ว่าความผิดเกิดขึ้นในเมือง Knox รัฐ Main⁴ หรืออาจารย์ว่าความผิดเกิดในมลรัฐเพียงอย่างเดียว เช่นระบุความผิดเกิดในมลรัฐ Columbia ก็ถือว่าเพียงพอเช่นกัน⁵ แต่ถ้านำคำฟ้องไม่กล่าวถึงสถานที่ที่เกิดการกระทำผิด หรือกล่าวโดยไม่ชัดเจนเพียงพอ ก็อาจถูกถือว่าเป็น indictment ที่ไม่สมบูรณ์ อย่างไรก็ตามเมื่อได้มีการกล่าวอ้างถึงสถานที่ที่เกิดการกระทำผิดในคำฟ้องแล้ว แม้จะปรากฏในภายหลังว่าสถานที่ใน indictment ผิดไป ก็ไม่มีผลทำให้ต้องยกฟ้องหรือขอให้มีการพิจารณา

¹Ronald A Anderson, " Wharton's Criminal law and Procedure", Vol 4 New York : The Lawers Co-operative Publishing Company , 1957 , p 595-596.

²Ibid , p 597.

³คดี Kirby v U.S. 174 U.S.47,43 Led 890.
Ibid.

⁴John N Ferdico, Op cit , p 343.

⁵คดี Beard v U.S. D.C. Colo 1965 , 244 F Supp 598.
U.S.C.A. T18 , Op cit , p 442

คดีใหม่¹

ในส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเวลากระทำความผิด โดยทั่วไปแล้วในคำฟ้องจะต้องมีการระบุถึงวัน เดือนปีที่เกิดการกระทำความผิด เช่น ระบุว่า on 2 February 1978.² แต่ไม่มีความจำเป็นที่จะระบุถึงเวลาที่ถูกต้องแน่นอนลงไป และแม้จะปรากฏภายหลังว่าวัน เดือนปีที่อ้างในคำฟ้องผิดไปจากที่เป็นจริงก็ไม่ทำให้คำฟ้องต้องเสียไปเช่นกัน³ เพราะโดยทั่วไปแล้วถือว่าวัน เวลากระทำความผิดไม่ใช่องค์ประกอบในเนื้อหาที่จะต้องพิสูจน์ เว้นเสียแต่ว่าเวลาในการกระทำความผิดจะเป็นสาระสำคัญของความผิดฐานนั้น⁴

ในส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สิน ราคา เงินตรา กรรมสิทธิ์ในความผิดที่ทรัพย์สินเป็นสาระสำคัญของความผิด เช่นในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงทรัพย์สินในคำฟ้อง โดยจะต้องกล่าวอย่างเพียงพอที่ศาลจะสามารถตรวจสอบทราบถึงทรัพย์สินดังกล่าว เพียงพอที่จะแจ้งให้จำเลยไต่ทราบว่าทรัพย์สินที่กล่าวอ้างในคำฟ้องนั้นหมายถึงสิ่งใด และเพียงพอที่ลูกขุนจะสามารถตัดสินได้ว่าทรัพย์สินที่พิสูจน์ได้เป็นทรัพย์สินอันเกี่ยวกับที่อ้างใน indictment หรือไม่⁵ ในกรณีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับราคา

¹คดี U.S. v Braman, C.A. Tenn 1972 , 457 F2d.
Ibid.

²John N Ferdico, Op cit, p 342.

³คดี U.S. v Alowsine, 1955 17 Frd 211.

คดี Berg v U.S. C.A. Cal 1942, 176 F2d 122.
U.S.C.A. T 18 , Op cit , p 443,447.

⁴คดี U.S. v Fikes, D.C. Minch 1974, 373 F supp 1092.
Ibid, p 444.

⁵Ronald A Anderson, Op cit , p 598-599.

ของทรัพย์สิน ยังมีข้อตกลงเดียวกันอยู่ แต่ความเห็นส่วนมากเห็นว่าราคาของทรัพย์สินไม่ใช่สาระสำคัญที่จะต้องบรรยายให้ชัดเจนในการกล่าวอ้างถึงทรัพย์สินนั้น เว้นแต่ราคาของทรัพย์สินจะมีผลถึงชั้นของโทษที่หนักขึ้น¹ ในส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรรมสิทธิในทรัพย์สิน ถ้าในรัฐบัญญัติมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น กรรมสิทธิในทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดจะต้องกล่าวไว้ในคำฟ้อง เมื่อกรรมสิทธิในทรัพย์สินนั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความผิดที่ได้กล่าวหา หรือเมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องกล่าวไว้เพื่อแจ้งให้จำเลยได้ทราบถึงลักษณะและสาเหตุแห่งการกล่าวหาจำเลย² เช่นในความผิดฐาน burglary จำเป็นที่จะต้องกล่าวถึง เจ้าของตึกหรืออาคารที่อยู่อาศัยที่จำเลยได้เข้าไปกระทำความผิด³

ในกรณีที่ความผิดที่ฟ้องเป็นความผิดตามรัฐบัญญัติ ใน indictment อาจต้องมีการอ้างถึง รัฐบัญญัติ กฎ ข้อบังคับหรือบทบัญญัติของกฎหมายที่กล่าวหาต่อจำเลยว่าจำเลยได้กระทำการล่วงละเมิด⁴ ซึ่งในทางปฏิบัติจะมีการอ้างถึง เลขมาตราของความผิดตามรัฐบัญญัตินั้นๆด้วย⁵ แต่การกล่าวถึง รัฐบัญญัติดังกล่าวจะไม่ถูกพิจารณาว่าเป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้อง indictment และอาจมีการลงโทษแม้ว่าใน indictment จะมีการอ้างถึง รัฐบัญญัติที่ผิดพลาการความ

¹Ibid, p 600.

²Ibid, p 604.

³คดี State v Klein, 195 Wash 338, 80 F2d 825.
Ibid, p 605.

⁴Rule 7(c) U.S.C.A. T18.

⁵คดี Webb v U.S., C.A. Flo 1966, 369 F2d 530.
Ibid, p 432.

ผิดพลาคนั้นไม่ทำให้จำเลยต้องเสียหาย¹

2) INFORMATION.

information เป็นคำฟ้องในคดีอาญาอีกชนิดหนึ่งในการดำเนินวิธีพิจารณาความอาญาของสหรัฐอเมริกา โดย information เป็นคำกล่าวหาที่เป็นลายลักษณ์อักษรในคดีอาญา โดยปราศจากการเข้าแทรกแซงของคณะลูกขุนใหญ่ (grand jury)² ผู้ที่มีอำนาจฟ้อง information ตามกฎหมายสหรัฐอเมริกาได้แก่พนักงานอัยการที่เรียกว่า District Attorney or County Attorney ซึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีในประเทศอังกฤษ

ความผิดที่อาจถูกกล่าวหาโดย information ตามคอมมอนลอว์ดั้งเดิมถือว่า ความผิดอาญาที่ร้ายแรง (felony) ไม่อาจกล่าวหาโดยใช้คำฟ้อง information โดยถือว่าบุคคลไม่สมควรเข้าสู่วินิจฉัยในความผิดที่อาจมีโทษถึงชีวิต เว้นเสียแต่จะได้มีการกล่าวหาโดยคณะลูกขุนใหญ่ (grand jury) โดยใช้คำฟ้อง indictment³ แต่ตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา ตาม U.S.C.A. T18 ได้กำหนดให้ความผิดอื่นนอกจากความผิดที่อาจถูกลงโทษถึงตายและนอกจากความผิดที่อาจถูกลงโทษกักขังหรือให้ทำงานหนัก เป็นระยะเวลากว่า 1 ปีขึ้นไป หรือ indictment ได้ถูกสลະสิทธิ์ ก็อาจกล่าวหาโดยคำฟ้อง information ได้⁴ แต่ในบางรัฐของสหรัฐอเมริกา เช่น รัฐมิสซูรี , รัฐเนวาดา , รัฐวชิซิงตัน

¹ คดี Guant v U.S. , C.A. Mass 1950 , 184 F2d 284.

Ibid.

ตัวอย่าง indictment ของสหรัฐอเมริกา คู่มือภาคผนวก

² Rollin M Perkins , "Criminal Law and Procedure (case and materail)" , 2nd ed. Brocklyn: The Foundation press Inc , 1959 , p 907.

³ Ibid.

⁴ Rule 7(a) U.S.C.A. T18.

ถือว่า indictment มีค่าเท่ากับ information ทั้งนี้ในความผิดอาญา
ที่ร้ายแรงก็อาจถูกกล่าวหาโดย information ได้เช่นกัน¹

ในคำนำลักษณะและเนื้อหา โดยทั่วไปแล้วทั้ง indictment
และ information มีความคล้ายคลึงกันมาก คำฟ้องทั้งสองอย่างต่าง
แสดงอย่างรวบรัดชัดเจนถึงข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ประกอบเป็นความผิด
ตามที่กล่าวหา ความแตกต่างประการสำคัญของ indictment และ
information ก็คือ indictment จะได้รับการเสนอต่อคณะลูกขุน
ใหญ่ grand jury และจะไต่ถามการลงลายมือชื่อโดยหัวหน้าคณะลูกขุนใหญ่
(foreman) ในขณะที่ information จะมีการลงลายมือชื่อโดยอัยการ
โดยปราศจากการเข้าแทรกแซงของคณะลูกขุนใหญ่ (grand jury)²
และโดยเฉพาะในความผิดอาญาที่ร้ายแรงการกล่าวหาโดย information จะ
เป็นไปเพื่อประโยชน์ของจำเลยซึ่งต้องการให้การรับสารภาพและเริ่มค้นรับโทษ
โดยไม่ต้องรอคอยการพิจารณา bill of indictment ของคณะลูกขุนใหญ่
(grand jury)³

3) COMPLAINT.

นอกจากคำฟ้องในคดีอาญาที่เรียกว่า indictment และ
information แล้ว complaint ก็ถือว่าเป็นคำฟ้องในคดีอาญาของสหรัฐ
อเมริกาอีกชนิดหนึ่ง⁴ ซึ่งมีกล่าวหาในความผิดอาญาที่ไม่ค่อยร้ายแรง เช่น

¹ Rollin M Perkins , Op cit , p 908.

² John W Ferdico , Op cit , p 343.

³ คดี U.S. v Maher D.C. Me 1950 , 89 F supp 289.

H.S.U.A. 118 , Op cit , p 495.

⁴ ครวงจิตต์ กำประเสริฐ , "กฎหมายแองโกลอเมริกันเบื้องต้น"

misdemeanor complaint ของรัฐ New York ซึ่งหมายถึงคำกล่าวหาที่เป็นลายลักษณ์อักษรในคดีอาญาที่ไต่สวนการรับรองแล้ว เสนอโดยบุคคลกล่าวหาบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคน ว่ากระทำความผิดหนึ่งหรือหลายความผิด ในความผิดชั้น misdemeanor และไม่ใชความผิดชั้น felony ต่อศาล Local Court. ¹

เนื้อหาของ misdemeanor complaint โดยทั่วไปจะระบุถึง ศาลที่มีอำนาจในการพิจารณา คดีระหว่างบุคคลผู้กล่าวหา (complainant) ซึ่งอาจเป็นบุคคลที่รู้เห็นการกระทำผิด และผู้ถูกกล่าวหาเป็นจำเลย นอกจากนี้ misdemeanor complaint ยังแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นการกล่าวหา (accusatory part) ซึ่งในส่วนนี้จะแสดงถึงความผิดที่ไต่ฟ้องมีลักษณะทำนองเดียวกับ indictment โดยจะแยกฟ้องเป็นกระทงความผิดไป และใน ส่วนขอเท็จจริง (factaul part) ซึ่งจะแสดงถึงข้อความของผู้กล่าวหาที่ไต่กล่าวอ้างขอเท็จจริงเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่สนับสนุนคำกล่าวหาของตน และในกรณีที่มีความผิดที่กล่าวหามากกว่า 1 ความผิดขึ้นไป ขอเท็จจริงในส่วนนี้อาจใช้ได้กับกระทงความผิดทั้งหมดในส่วนของกรกล่าวหาได้ ²

อย่างไรก็ดี การกล่าวหาโดย complaint เป็นวิธีการที่มีไต่ขออนุญาตโดยมักจะใช้ในกรณีที่จำเลยละสิทธิที่จะไต่รับการกล่าวหาโดยคำฟ้องแบบ information. ³

กล่าวโดยสรุป คำฟ้องในคดีอาญาของสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่จะกล่าวหาโดยคำฟ้องที่เรียกว่า indictment, information มีการกล่าวหาโดย complaint บางเป็นส่วนน้อย แต่โดยเนื้อหาของคำฟ้องคดีอาญาทั้งหมดนี้จะมี

¹ Hon Eugene R Canudo, Op cit, p 53.

² Ibid.

³ Ibid.

ลักษณะและเนื้อหาทำนอง เกี่ยวกับ indictment โดยจะปรากฏศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาคดี คดีระหว่างผู้กล่าวหาและจำเลย เวลาและสถานที่กระทำความผิด ตลอดจนข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความผิดที่กล่าวหา โดยจะต้องแยกฟ้องเป็นกระทงความผิดทำนอง เกี่ยวกับคำฟ้องในคดีอาญาของประเทศอังกฤษ เพียงพอที่จะแจ้งให้จำเลยไต่ทราบถึงสาระสำคัญของความผิดที่ตนถูกกล่าวหา

2.3.4 ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้องคดีอาญาของ เยอรมัน

คำฟ้องในคดีอาญาของประเทศเยอรมันมีชนิดเดียว เรียกว่า Anklage ซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากคำฟ้องของประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา โดยคำฟ้องในคดีอาญาของ เยอรมันจะบรรยายถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดในลักษณะตามลำดับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งตามมาตรา 200 StPO ได้กำหนดเนื้อหาของคำฟ้องในคดีอาญาว่า คำฟ้องในคดีอาญาต้องแสดงถึงจำเลย ผู้ถูกฟ้อง การกระทำของจำเลยซึ่งถูกกล่าวหา เวลาและสถานที่กระทำความผิด องค์ประกอบของกฎหมายสำหรับการกระทำความผิดดังกล่าว ตลอดจนการไต่บังคับไต่ของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เป็นความผิดอาญาดังกล่าว รวมทั้งผลของการสอบสวน (Ermittlungsergebnis) จะต้องปรากฏในคำฟ้องด้วย¹

¹ตามมาตรา 200 StPO (contents of charge sheet)

I. The charge sheet shall indicate the person charge ,the act of which he is charged, time and place of its commission, the legal elements of the prohibited act and the applicable penal provisions (accusation). Furthermore, it shall indicate the proofs, the court before which the main trial is to take place, and the defense counsel.

II. The essential result of the investigation is also presented in the charge sheet. This may be omitted if the charge is preferred to the magistrate sitting alone.

Horst Niebler, "The American series of foreign penal codes, The German Code Of Criminal Procedure", New York: New York University, 1965, p 106.

ในส่วน เริ่มต้นของคำฟ้อง จะปรากฏถึงศาลที่มีอำนาจพิจารณา
ชื่อของจำเลยผู้ถูกกล่าวหา และฐานความผิดที่กล่าวหา¹

ในส่วนจำเลยผู้ถูกกล่าวหานี้ ในคำฟ้องคดีอาญาของ เยอรมัน จะมี
การแสดงถึงข้อเท็จจริงอันเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับตัวจำเลย นับแต่การเกิด
ที่อยู่อาศัย อาชีพการงาน การสมรส ตลอดจนสัญชาติผู้กระทำผิดโดยละเอียด²
ซึ่งแตกต่างจากคำฟ้องคดีอาญาของอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ที่จะเปิดเผยราย
ละเอียดเกี่ยวกับตัวจำเลยเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

ในส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดของจำเลย คำฟ้องใน
คดีอาญาของ เยอรมัน จะแสดงถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดของ
จำเลยในลักษณะตามลำดับเหตุการณ์ โดยแสดงถึงวัน เวลาและสถานที่ที่เกิดการ
กระทำผิด รายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำผิดของจำเลย ตลอดจนบุคคลสิ่งของที่
เกี่ยวข้องกับกรกระทำผิด^{3,4}

นอกจากนี้คำฟ้องคดีอาญาของ เยอรมัน จะมีการอ้างถึงความผิดและ
บทมาตราที่ผู้ฟ้อง เห็นว่าจากข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการกระทำผิดของจำเลยดังกล่าว
ข้างตน เป็นความผิดทางอาญารฐานใดและตรงกับบทมาตราใดของกฎหมาย⁵และจะ

¹ดู ตัวอย่างคำฟ้องคดีอาญาของ เยอรมัน ในภาคผนวก

²ดู ตัวอย่างคำฟ้องคดีอาญาของ เยอรมัน (2) , (8)

³ดู ตัวอย่างคำฟ้องคดีอาญาของ เยอรมัน (3) , (9)

⁴ดู มาตรา 200 StPO

⁵ดู ตัวอย่างคำฟ้องคดีอาญาของ เยอรมัน (4) , (5)

มีการกล่าวถึงพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในคดี ซึ่งนับได้ว่าเป็นข้อแตกต่างประการสำคัญของคำฟ้องคดีอาญา เยอรมันกับคำฟ้องคดีอาญาของประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เพราะคำฟ้องในคดีอาญาของ เยอรมันจะมีการเปิดเผยอย่างสมบูรณ์ถึงคดีที่กล่าวหาตลอดจนพยานหลักฐานทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นพยานหลักฐานที่อัยการจะต้องการสอบถามในชั้นพิจารณา หรือพยานหลักฐานอื่นที่อัยการไต่ถามการสอบถามแล้ว จะปรากฏอยู่ในรายชื่อของพยานหลักฐานในคำฟ้องด้วยกันทั้งสิ้น ในทางตรงข้ามคำฟ้องของประเทศกลุ่มคอมมอนลอร์จะมีการเปิดเผยในส่วนนี้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้¹ นอกจากนี้คำฟ้องในคดีอาญาของ เยอรมันจะคงปรากฏถึงผลของการสอบสวน (Ermittlungsergebnis) เว้นแต่ในกรณีที่มีการกล่าวหาต่อผู้พิพากษานายเดี่ยว อาจไม่คงมีก็ได้ ในตอนท้ายของคำฟ้องจะมีการลงลายมือชื่อโดยอัยการ กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่าคำฟ้องในคดีอาญาของ เยอรมันมีความแตกต่างจากคำฟ้องของอังกฤษและสหรัฐอเมริกาอยู่หลายประการ กล่าวคือ ประการแรก ลักษณะการฟ้องในคดีอาญาของ เยอรมันไม่มีการกำหนดว่าจะคงมีการแยกฟ้องในลักษณะเป็นกระทงความผิด(count) เหมือนอย่างประเทศกลุ่มคอมมอนลอร์ หากแต่จะฟ้องในลักษณะการกระทำความผิดตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ประการที่สอง คำฟ้องในคดีอาญาของ เยอรมันจะมีการเปิดเผยถึงข้อเท็จจริงในคดีมากกว่าคำฟ้องของประเทศกลุ่มคอมมอนลอร์ โดยเฉพาะข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับประวัติชีวิตของจำเลย ตลอดจนพยานหลักฐานทั้งหมดในคดีทั้งที่ไต่ถามการสอบถามแล้ว และจะสอบถามในชั้นพิจารณา จะปรากฏในรายชื่อพยานในคำฟ้องทั้งสิ้น และประการสุดท้าย คำฟ้องคดีอาญาของ เยอรมัน จะมีการกล่าวถึงผลของการสอบสวนในชั้นสอบสวนรวมอยู่ในคำฟ้องด้วย

¹ John H Langbein, "Comparative Criminal Procedure : Germany", St Paul Minn : West Publishing & Co , 1977 , p 10.

2.3.5 ขอเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้องคดีอาญาของไทย
 แต่เดิมรูปแบบและขอเท็จจริงที่จะต้องปรากฏในคำฟ้องคดีอาญา
 ของไทยมิได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายโดยตรง เพียงแต่จะขอเขียนขอความ
 ความแบบพิมพ์คำฟ้องที่ทางศาลได้จัดพิมพ์ไว้ ต่อมาเมื่อได้มีการประกาศ
 ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ก็ได้มีการกำหนดรูปแบบและ
 ขอเท็จจริงของคำฟ้องคดีอาญาเอาไว้ในคำกฎหมาย และใช้เรื่อยมาจนถึง
 ปัจจุบัน

ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทย ได้กำหนดให้คำฟ้อง
 ในคดีอาญาต้องทำเป็นหนังสือ¹ และมีข้อความตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 158
 ป.วิอาญา² ซึ่งในที่นี้จะได้แยกพิจารณาเป็น

¹มีข้อยกเว้นสำหรับการดำเนินคดีในศาลแขวงซึ่งอาจกล่าวหาด้วยวาจา
 ก็ได้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง
 พ.ศ. 2499 มาตรา 19 และพระราชบัญญัติโอนวิธีพิจารณาความอาญาในศาล
 แขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. 2520 มาตรา 3

²ตามมาตรา 158 "ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือ และมี

- (1) ชื่อศาลและวันเดือนปี
- (2) คดีระหว่างผู้ใด โจทก์ผู้ใด จำเลย และฐานความผิด
- (3) ตำแหน่งพนักงานอัยการผู้เป็นโจทก์ ธาราษฎร เป็นโจทก์ให้
 ใส่ชื่อตัว นามสกุล อายุ ที่อยู่ ชาติและบังคับของจำเลย
- (4) ชื่อตัว นามสกุล ที่อยู่ ชาติและบังคับของจำเลย
- (5) การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ขอเท็จจริง
 และรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ในการกระทำความผิด อีกทั้งบุคคลหรือสิ่ง
 ของที่เกี่ยวข้องของควย พอสสมควรเท่าที่จำเลยจะเข้าใจขอหาได้

ในคดีหมิ่นประมาท ถ้อยคำพูด หนังสือ ภาพเขียน หรือสิ่งอื่น
 อันเกี่ยวข้องกับขอหมิ่นประมาท ในกล่าวไว้โดยบริบูรณ์หรือคิกมาทหายฟ้อง

1) ส่วนเริ่มต้น

ในส่วนนี้จะปรากฏขอเท็จจริงเกี่ยวกับศาลที่นำคดีมาฟ้อง วันเดือนปีที่ยื่นฟ้องต่อศาล ชื่อของโจทก์จำเลย ฐานความผิดที่โต้กล่าวหา ในกรณีที่อัยการเป็นโจทก์จะมีการระบุถึงตำแหน่งของอัยการ ถ้าราษฎรเป็นโจทก์จะระบุถึงชื่อตัว นามสกุล อายุ ที่อยู่ ชาติและบังคับ ส่วนจำเลยผู้ถูกกล่าวหาจะระบุถึงชื่อตัว นามสกุล อายุ ที่อยู่ ชาติและบังคับเช่นกัน แทรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับตัวจำเลย เช่นการเกิด การศึกษา อาชีพ หน้าที่การงาน การสมรส จะไม่มีการระบุถึง ¹

2) ส่วนคำบรรยาย

ในส่วนนี้ถือได้ว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของคำฟ้อง ซึ่งจะปรากฏขอเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ขอเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่เกิดการกระทำผิด อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำผิดด้วย พอสสมควรที่ทำให้จำเลยเข้าใจขอหาได้ก็ ²

การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด หมายถึง ในคำฟ้องจะต้องระบุถึงขอเท็จจริงอันเป็นกรรมที่จำเลยได้กระทำความผิด อันก่อให้เกิดความผิดตามกฎหมาย ซึ่งจะต้องระบุถึงการกระทำต่างๆในครบถ้วนตามที่กฎหมายต้องการ และกล่าวด้วยว่าได้เกิดผลตามกฎหมายจากการกระทำของจำเลยประการใด โดยจะต้องกล่าวให้ชัดเจนนอกจากความผิดนั้นประกอบด้วยหลายกรรมต้องบอกให้ครบถ้วน ขอสำคัญก็คือต้องบรรยายฟ้องให้ครบองค์ประกอบ

(6) อ้างมาตราในกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด

(7) ลงลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง

¹ดู มาตรา 158(1)-(4) ป.วิอาญา

²ดู มาตรา 158 (5) ป.วิอาญา

ความผิดตามที่กฎหมายต้องการ¹ เช่นในความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องกล่าวโทษครบถ้วนว่าจำเลยใครลักเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไปโดยทุจริตอันเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ไม่ใช่กล่าวลอยๆว่าจำเลยลักทรัพย์ไป² ในการกล่าวถึงข้อเท็จจริงในคำฟ้อง อาจใช้ถ้อยคำในกฎหมายนั้นเองหรือจะใช้ถ้อยคำธรรมดาอย่างไรก็ได้³ แต่ในทางปฏิบัติร่างฟ้องมักจะคัดเอาถ้อยคำเทคนิคของกฎหมายแห่งบัญญัติความผิดนั้นๆลงไป เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้เป็นฟ้อง เคลือบคลุม⁴

ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับ เวลาและสถานที่ซึ่ง เกิดการกระทำนั้นๆ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ เวลากระทำความผิด ในคำฟ้องจำเป็นต้องระบุถึงวัน เดือนปีที่เกิดการกระทำความผิดรวมทั้ง เวลากลางวันและกลางคืนตามกฎหมายควย ถ้าระบุไว้ไม่ครบจะถือว่าเป็นคำฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ แต่ใน

¹พิพจน์ จักรางกูร, "หลักวิธีพิจารณาคดีอาญา", กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประยูร, 2526, หน้า 61.

²โกเมน กัทธาภิรมย์, อ้างแล้ว, หน้า 11.

³คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 110/2505, 893/2515, 706/2516 วินิจฉัยว่า การบรรยายเกี่ยวกับการกระทำหาของใช้ถ้อยคำในกฎหมายไม่ จะบรรยายถ้อยคำอย่างใดพอที่เขาใจว่าจำเลยใครกระทำการที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดก็ใช้ได้

⁴ซึ่งมีลักษณะตรงข้ามกับ indictment ของอังกฤษ ที่จะต้องหลีกเลี่ยงไม่ใช้ถ้อยคำเทคนิคของกฎหมายให้มากที่สุด

คู ทวี เจริญพิทักษ์, "คำอธิบายโดยพิสดารและระเบียบปฏิบัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา", พิมพ์ครั้งที่ 2, 2497, หน้า

บางความผิดที่เวลากลางวันกลางคืนไม่ใช่สาระสำคัญ แม้ในคำฟ้องจะปรากฏข้อเท็จจริงแต่เพียงวัน เดือนปีที่เกิดการกระทำความผิด มิไ้ระบุเวลากลางวันกลางคืนตามกฎหมายไว้ ก็เป็นฟ้องที่สมบูรณ์ เช่นในความผิดฐานเบียดความเท็จในศาล แม้จะระบุแต่เพียงวัน เดือนปีที่กระทำผิดแต่ มิไ้ระบุถึง เวลากลางวันกลางคืนก็ถือเป็นฟ้องที่สมบูรณ์¹ ในกรณีที่ไม่ทราบเวลาที่แน่นอนของการกระทำผิด ถ้าไม่ระบุเสียเลยจะถือว่าเป็นคำฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ กรณีดังกล่าวอาจจะระบุความไม่แน่ชัดของวันหรือ เวลาลงไปในคำฟ้องด้วย เช่น .... เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2520 เวลาใดไม่ปรากฏชัดหรือ....วัน เวลาใดไม่ปรากฏชัดตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2520 จนถึงวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2520 เป็นต้น² ส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานที่กระทำความผิด ในคำฟ้องจะมีการระบุถึงท้องที่ตามทางการปกครอง ซึ่งใดแก่ ตำบลหรือแขวง อำเภอหรือเขต และจังหวัด ที่เกิดการกระทำความผิด ฟ้องที่ไม่ระบุถึงสถานที่กระทำความผิดจะถือว่าเป็นคำฟ้องที่ไม่สมบูรณ์

บุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิด เนื่องจากในการกระทำความผิดมักมีบุคคลหรือสิ่งของ เขามาเกี่ยวข้องในการกระทำผิด คำฟ้องในคดีอาญาจึงจำเป็นต้องกล่าวถึงด้วย สำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด อาจเกี่ยวข้องในลักษณะที่เป็นองค์ประกอบความผิด เช่น ผู้เสียหาย พวกของจำเลย บุคคลที่สาม หรืออาจเกี่ยวข้องในพฤติการณ์เช่น เป็นเจ้าของทรัพย์สิน ซึ่งโดยปกติแล้วคำฟ้องจะต้องกล่าวถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องในลักษณะที่เป็นองค์ประกอบของความผิดไม่ว่าในฐานใด เช่นในความผิดฐานปล้นทรัพย์ แต่มีไ้ระบุจำเลยร่วมกับบุคคลอื่นอีกสองคนขึ้นไป ถือว่าเป็น

¹ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 868-869/2494 , 1066/2521.

² คณิ่ง ฤาไชย , "คำบรรยายกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 2" ,
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสาสน์ , พ.ศ. 2523 , หน้า 13.

ห้องที่ไม่สมบูรณ์¹ ส่วนสิ่งของที่เกี่ยวของในการกระทำความผิด
ในท่านองเดียวกัน ในความผิดบางประเภทอาจมีสิ่งของ เขามา เกี่ยวของ
เช่น อาวุธที่ใช้ในการกระทำความผิด ทรัพย์สินที่ถูกลักไปหรือถูกขโมยออก เอกสารหรือ
เงินตราที่ถูกปลอมแปลง สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะคงปรากฏในคำฟ้อง เช่นกัน

พอสมควรเท่าที่จำเป็น เข้าใจข้อหาใดก็ ในการกล่าวถึงข้อเท็จ
จริงและรายละเอียดที่กล่าวมาทั้งหมด จุดมุ่งหมายประการสำคัญก็คือ ต้อง
ทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาใดก็ เพื่อให้จำเลยสามารถมีโอกาสในการต่อสู้คดีใด
ถ้าจำเลยไม่อาจเข้าใจในคำฟ้องใดว่าตนถูกฟ้องในความผิดฐานใดแน่ หรือ
การกระทำความผิดเกิดขึ้นเมื่อวันเดือนปี เวลาหรือสถานที่ใด หรือใครกระทำ
ผิดต่อใคร ทรัพย์สินสิ่งของที่ทำเป็นอะไร จะถือว่าเป็นฟ้องที่เคลือบคลุม²

3) ส่วนท้ายฟ้อง

ซึ่งจะอยู่ในส่วนท้ายของคำฟ้อง เรียกว่า คำขอท้ายฟ้องอาญา
โดยจะปรากฏถึง มาตรการในกฎหมายที่มีบัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด
กล่าวคือ จะต้องมีการระบุว่า การกระทำดังกล่าวข้างตนเป็นความผิดตามกฎหมาย
และบทมาตราใด เช่นผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 เป็นต้น
ในกรณีที่มีพระบรมความผิดและพระบรูโทษ เป็นคนละมาตรากัน โดยปกติจะต้อง
อ้างทั้งพระบรมความผิดและพระบรูโทษ แต่ก็อาจระบุแต่เฉพาะบทลงโทษอย่าง
เดียวก็ได้³ แต่สำหรับมาตราที่เกี่ยวข้องซึ่งไม่ใช่พระบรูโทษหรือบท
พระบรมความผิด การไม่ระบุมาตรากังกล่าวไม่มีผลทำให้เป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์
เช่นฟ้องว่าจำเลยพยายามกระทำความผิด แม้มิได้อ้างมาตราเกี่ยวกับพยายาม
มากวยก็ลงโทษฐานพยายามได้⁴ และในส่วนท้ายของคำฟ้องจะต้องมีการ

¹ เฟิงอ่าง , หน้า 18.

² พิพิชณ์ จักรางกูร , อ้างแล้ว , หน้า 65.

³ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 562/2490.

⁴ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 637/2479.

ลงลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้องด้วย อนึ่งในคำฟ้องอาจมี
การขอให้เพิ่มโทษแก่จำเลยรวมมากับฟ้องควยก็ได้

กล่าวโดยสรุป คำฟ้องในคดีอาญาของไทยจะปรากฏถึงข้อเท็จจริง
ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 158 บ.วิอาญา ซึ่งสาระสำคัญก็คือ การกระทำทั้งหลาย
ที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและ
สถานที่เกิดการกระทำนั้นๆ อีกทั้งบุคคลสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดพอ
สมควรเท่าที่จะเลยจะเข้าใจขอหาได้ก็ แค่อะไรก็มีข้อน่าสงสัย เกตุว่าลักษณะ
การกล่าวหาในคำฟ้องคดีอาญาของไทยในทางปฏิบัติ จะกล่าวหาในลักษณะฐาน
ความผิด กล่าวคือ ในคำฟ้องจะระบุข้อเท็จจริงตามองค์ประกอบของความผิดที่
กล่าวหาเท่านั้น โดยผู้ฟ้องคดีอาญาจะพิจารณาจากข้อเท็จจริงทั้งหมดที่มีอยู่ว่า
จากข้อเท็จจริงดังกล่าวการกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานใด เมื่อผู้ฟ้อง
เห็นว่าจำเลยมีความผิดฐานใดแล้วจึงร่างฟ้องตามองค์ประกอบความผิดฐานนั้น
ข้อเท็จจริงอื่นที่นอกเหนือจากองค์ประกอบความผิดฐานนั้น จะไม่ได้รับการกล่าว
ไว้ในคำฟ้อง ซึ่งมีลักษณะทำนองเดียวกับประเทศในกลุ่มคอมมอนลอว์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย